

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kasvinsuojeluaineista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Kasvinsuojeluaineista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että laissa täsmennettäisiin eräitä Euroopan unionin lainsäädäntöön perustuvia säännöksiä, jotka koskevat kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden testausaikatauluja ja testauksesta vapauttamista.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila ja sen arviointi

1.1 Euroopan unionin lainsäädäntö

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2009/128/EY) yhteisön politiikan puitteista torjunta-aineiden kestävän käytön aikaansaamiseksi.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2009/128/EY) yhteisön politiikan puitteista torjunta-aineiden kestävän käytön aikaansaamiseksi (jäljempänä puitedirektiivi) tuli voimaan vuonna 2009. Direktiivissä vahvistetaan puitteet torjunta-aineiden käyttämiseksi kestäväällä tavalla vähentämällä niiden käytöstä ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvia riskejä ja vaikutuksia. Direktiiviä sovelletaan 2 artiklan mukaan torjunta-aineisiin, jotka ovat 3 artiklan 10 kohdan a alakohdassa määriteltyjä kasvinsuojeluaineita.

Puitedirektiivin 8 artikla koskee käytössä olevien kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden testausta. Artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että ammattimaisessa käytössä olevat levitysvälineet testataan säännöllisin väliajoin. Testaus on tehtävä vähintään viiden vuoden välein vuoteen 2020 saakka ja sen jälkeen vähintään kolmen vuoden välein. Artiklan 2 kohdan mukaan ensimmäinen testaus on tehtävä 26.11.2016 mennessä ja tämän jälkeen ammattimaisessa käytössä saa olla ainoastaan levitysvälineitä, jotka ovat läpäisseet testauksen hyväksyttävästi. Kohdan toisessa alakohdassa todetaan, että uudet levitysvälineet on testattava vähintään kerran viiden vuoden kuluessa niiden hankkimisesta.

Puitedirektiivin 8 artiklan 3 kohdan mukaan artiklan 1 ja 2 kohdasta poiketen, jos levitysvälineelle on tehty ihmisten terveyteen ja ympäristöön kohdistuvien riskien arviointi, johon sisältyy sen käytön laajuutta koskeva arviointi:

- a alakohdan mukaan voidaan soveltaa poikkeavia testausaikatauluja sellaisiin levitysvälineisiin, joita ei käytetä kasvinsuojeluaineiden ruiskuttamiseen, kannettaviin kasvinsuojeluaineiden levitysvälineisiin ja reppuruiskuihin. Poikkeavia testausaikatauluja voidaan soveltaa myös muihin levitysvälineisiin, joiden käyttö on erittäin vähäistä. Levitysvälineisiin, joiden käyttö on hyvin vähäistä, eivät voi kuulua junaan tai ilma-alukseen asennetut kasvinsuojeluruiskut tai muut yli 3-metrisellä puomilla varustetut kasvinsuojeluruiskut, mukaan lukien kylvölaitteisiin asennetut puomilla varustetut kasvinsuojeluruiskut;

- b alakohdan mukaan testauksesta voidaan vapauttaa kannettavat kasvinsuojeluaineiden levitysvälineet ja reppuruiskut. Tässä tapauksessa jäsenvaltioiden on varmistettava, että käyttäjät ovat tietoisia tarpeesta vaihtaa kuluvat osat säännöllisesti ja siitä, että näihin välineisiin liittyy erityisiä riskejä. Lisäksi edellytetään, että käyttäjät ovat saaneet koulutusta levitysvälineiden oikeassa käytössä.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2006/42/EY) koneista ja direktiivin 95/16/EY muuttamisesta (uudelleenlaadittu)

Koneista ja direktiivin 95/16/EY muuttamisesta (uudelleenlaadittu) annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2006/42/EY, jäljempänä konedirektiivi) on annettu koneturvallisuuden säännösten yhtenäistämiseksi ja kaupan esteiden poistamiseksi. Konedirektiivin periaatteisiin kuuluu omavalvonta, jonka mukaan koneen valmistaja vastaa siitä, että laite on turvallinen. Varustaessaan koneen CE-merkinnällä valmistaja antaa samalla vaatimustenmukaisuusvakuutuksen. Jos koneessa tai laitteessa ilmenee ongelmia, viranomaiset voivat vaatia

valmistajalta niin sanottua rakennetiedostoa, josta käy ilmi, että kone on suunniteltu ja valmistettu koneturvallisuusdirektiiviin perustuvan lainsäädännön mukaisesti. Konedirektiivin muutoksella (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/127/EY direktiivin 2006/42/EY muuttamisesta torjunta-aineiden levityskoneiden osalta) konedirektiiviin lisättiin säännökset kasvinsuojeluaineiden levitysvälineille asetettavista ympäristöä koskevista vaatimuksista. Muutos sisältyy Suomessa koneiden turvallisuudesta annettuun valtioneuvoston asetukseen (400/2008).

1.2 Laki kasvinsuojeluaineista

Kasvinsuojeluaineista annettu laki (1563/2011) tuli voimaan vuoden 2012 alusta. Lain tavoitteena on varmistaa kasvinsuojeluaineiden asianmukainen ja kestävä käyttö ja niiden käytöstä aiheutuvien riskien vähentäminen. Laki sisältää puitedirektiivin edellyttämiä vaatimuksia muun muassa kasvinsuojeluaineiden levitysvälineille asetettavista vaatimuksista.

Lain 12 §:n mukaan kasvinsuojeluaineita saa levittää vain tähän tarkoitukseen sopivilla hyväkuntoisilla ja turvallisilla levitysvälineillä. Ammattimaiseen kasvinsuojeluaineiden levitykseen saa käyttää pääsääntöisesti vain levitysvälineitä, joiden asianmukainen toiminta on varmistettu viiden vuoden välein testaamalla. Kaikki levitysvälineet on testattava ensimmäisen kerran 26.11.2016 mennessä.

Lain 14 §:n 1 momentin mukaan Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) vastaa kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden käytöstä ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvasta riskien arvioinnista. Riskien arviointiin sisältyy levitysvälineiden käytön laajuutta koskeva arviointi. Riskien arvioinnin perusteella on mahdollista soveltaa poikkeavia testausaikatauluja levitysvälineisiin, joita ei käytetä kasvinsuojeluaineiden ruiskuttamiseen, reppuruiskuihin ja muihin kasvinsuojeluaineiden kannettaviin levitysvälineisiin sekä muihin levitysvälineisiin, joiden käyttö on erittäin vähäistä. Pykälän 2 momentin mukaan poikkeavia testausaikatauluja ei voida kuitenkaan soveltaa yli kolme metriä leveällä puomilla varustettuun levitysvälineeseen, eikä kylvölaitteisiin, junaan tai ilma-alukseen asennettuun levitysvälineeseen. Pykälän 3 momentin mukaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää, että testauksesta vapautetaan sellaiset levitysvälineet, joiden käyttö on erittäin vähäistä ja joiden käytöstä ei riskien arvioinnin perusteella arvioida riskiä terveydelle.

1.3 Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineitä koskeva riskien arviointi

Tukes on kasvinsuojeluaineista annetun lain 14 §:n 1 momentin mukaisesti laatinut vuonna 2015 selvityksen ”Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden terveys- ja ympäristöriskien arviointi”. Selvityksessä käydään läpi erilaisia kasvinsuojeluaineiden levitysvälineitä koskevia vaatimuksia ja niiden taustoja. Selvityksen mukaan levitysvälineiden käytöstä aiheutuviin terveys- ja ympäristöriskeihin vaikuttavat kasvinsuojeluaineen vaaraominaisuudet sekä ihmisen ja ympäristön altistuminen valmistelle. Koska kasvinsuojeluaineiden hyväksymisen edellytyksenä sinänsä on valmisteen turvallinen käyttö niin terveyden kuin ympäristön kannalta, käytöstä aiheutuvien terveys- ja ympäristöriskien vähentämisessä tulisi kiinnittää huomiota pääsääntöisesti altistumisen vähentämiseen. Riskien arvioinnissa on käsitelty eri levitysvälinetyyppien riskit siten, että jokaisesta on mahdollisuuksien mukaan arvioitu käyttöaste, käyttökohde, levitysvälineen kunto ja sen vaikutus levitystyön tulokseen, käyttöpaine, puhaltimen teho, tekninen käyttöikä, puomin leveys, tankin koko, levitysvälineen käyttäjän koulutuksen ja tutkinnon vaikutus ihmisten ja ympäristön altistumisen vähentämiseen ja toimenpiteet, joilla voidaan vähentää altistumisriskiä sekä muut seikat, jotka vaikuttavat levitysvälinetypin testaukseen tai siitä poikkeamiseen.

Selvityksen sisältämässä riskien arvioinnissa on käyty läpi erilaisia kasvinsuojeluaineiden levitysvälineitä ja ehdotettu niille sopivaa testausaikataulua tai testauksesta vapauttamista. Selvityksessä todetaan, että kannettavien levitysvälineiden ja reppuruiskujen käyttäjän ammattitaidolla on suurempi vaikutus levitystyön onnistumiseen kuin itse levitysvälineen kunnolla. Siksi koulutus ja kasvinsuojeluaineen käyttöä koskeva tutkinto ovat etusijalla ammattikäytössä olevien kannettavien levitysvälineiden ja reppuruiskujen käytöstä aiheutuvien riskien vähentämistoimenpiteenä. Myös viljaruuvien asennettujen peittauslaitteiden ja kylvölaitteeseen asennettujen jauhepeittauslaitteiden osalta todetaan, että laitteiden käyttäjällä on merkittävä rooli ihmisten ja ympäristön altistumisen vähentämisessä. Laitteen toiminta tulee varmistaa ja laite tulee kalibroida ennen peittauksen aloittamista. Käyttäjän koulutuksella ja tutkinnolla voidaan varmistaa laitteiden asianmukainen käyttö.

1.4 Nykytilan arviointi

Voimassa olevasta kasvinsuojeluaineista annetusta laista puuttuu puitedirektiivin 8 artiklan 2 kohtaan sisältyvä uusia kasvinsuojeluaineiden levitysvälineitä koskeva säännös. Koska uusien levitysvälineiden tulee täyttää konedirektiivin vaatimukset voidaan katsoa, että turvallisuusköykulmasta uusia levitysvälineitä ei ole tarpeen testata heti käyttöönoton jälkeen. Myös levitysvälineille tehty riskien arviointi puoltaa uusien levitysvälineiden ensimmäisen testauksen siirtämistä viidellä vuodella niiden hankinnasta.

Puitedirektiivin 8 artiklan 1 kohta edellyttää, että ammattimaisessa käytössä olevat kasvinsuojeluaineiden levitysvälineet testataan säännöllisin väliajoin. Testaukset on tehtävä vähintään viiden vuoden välein vuoden 2020 loppuun saakka ja sen jälkeen vähintään kolmen vuoden välein. Kasvinsuojeluaineista annettuun lakiin on sisällytetty testausaikatauluksi testaus viiden vuoden välein. Yleinen testausaikaväli olisi tarkoituksenmukaista täsmentää puitedirektiivin mukaiseksi.

Kasvinsuojeluaineista annetun lain 14 §:n 1 momentti antaa mahdollisuuden soveltaa riskien arvioinnin perusteella poikkeavaa testausaikataulua tietyille kasvinsuojeluaineiden levitysvälineille. Saman pykälän 2 momentin mukaan poikkeavaa testausaikataulua ei voida kuitenkaan soveltaa yli kolme metriä leveällä puomilla varustettuun levitysvälineeseen, eikä kylvölaitteisiin, junaan tai ilma-alukseen asennettuun levitysvälineeseen. Kasvinsuojeluaineista annetun lain 14 §:llä on toimeenpantu muun muassa puitedirektiivin 8 artiklan 3 kohtaa. Pykälän 2 momentissa on kuitenkin säädetty, ettei kylvölaitteisiin asennettuun levitysvälineeseen ylipäänsä voida soveltaa poikkeavia testausaikatauluja. Tämä ei ole yhdenmukaista puitedirektiivin 8 artiklan 3 kohdan a alakohdan kanssa, jonka mukaisesti erilaisia testausaikatauluja voidaan soveltaa levitysvälineisiin, joiden käyttö on erittäin vähäistä. Mainitun alakohdan mukaan kylvölaitteisiin asennetut yli 3-metrillä puomilla varustetut kasvinsuojeluruiskut eivät kuulu levitysvälineisiin, joiden käyttö on hyvin vähäistä. Sen sijaan niihin voivat kuulua muut kylvölaitteisiin asennetut levitysvälineet.

Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden riskien arviointi on tehty kasvinsuojeluaineista annetun lain voimaantulon jälkeen. Riskien arviointi osoittaa, että kylvölaitteisiin asennettuihin ja muihin kuin yli kolme metriä leveällä puomilla varustettuihin kasvinsuojeluruiskuihin voitaisiin soveltaa poikkeavaa testausaikataulua. Levitysvälineiden riskien arvioinnissa todetaan jauhepeittaimia koskevassa kohdassa, että laitteiden vuosittainen käyttömäärä jää vähäiseksi ja laitteen toimintaperiaate on yksinkertainen. Näin kylvökoneisiin asennettuihin jauhepeittaimiin olisi mahdollista soveltaa poikkeavaa testausaikataulua.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on täsmentää lain säännöksiä puitedirektiiviä vastaavaksi, jotta levitysvälineille tehdyn riskien arvioinnin tulokset voitaisiin ottaa testaustoiminnassa täysimääräisesti huomioon. Samalla eräisiin säännöksiin tehtäisiin teknisluonteisia tarkistuksia. Sääntelyn selkeyttämiseksi lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että 12 § sisältäisi levitysvälineitä koskevat perusvaatimukset, uusi 12 a § sisältäisi levitysvälineiden riskien arviointia koskevat, nykyisin 14 §:ään sisältyvät säännökset ja 14 §:ään keskitettäisiin levitysvälineiden testausaika- taulua ja testausta koskevia poikkeuksia koskevat säännökset.

Levitysvälineiden pääsäännön mukainen testausaika- taulu vuodesta 2021 lähtien ehdotetaan täsmennettäväksi puitedirektiivin mukaisesti niin, että levitysvälineet testataan enintään kolmen vuoden välein. Lakiin lisättäisiin säännös uusien, vaatimukset täyttävien levitysvälineiden ensimmäisestä testauksesta ensimmäisen kerran viiden vuoden kuluessa levitysvälineen hankinnasta. Lain terminologiaa täsmennettäisiin puitedirektiivin mukaiseksi. Levitysvälineitä koskevan riskien arvioinnin perusteella kylvölaitteisiin asennettuihin muihin kuin yli kolme- metrisellä puomilla varustettuihin kasvinsuojeluruiskuihin voitaisiin soveltaa poikkeavia tes- tausaika- tauluja. Tämän mukaisesti ehdotetaan 14 §:n 3 momenttia täsmennettäväksi puitedi- rektiivin mahdollistamalla tavalla.

3 Esityksen vaikutukset

Kasvinsuojeluaineista annetun lain täsmentäminen levitysvälineille tehdyn riskien arvioinnin mukaisesti puitedirektiiviä vastaavaksi mahdollistaisi riskien arvioinnin tulosten huomioon ot- tamisen testaustoiminnassa täysimääräisesti. Levitysvälineiden riskien arvioinnissa esitetyn karkean arvion mukaan noin 12 % viljapinta- alasta kylvetään jauhepeittausaineella peitatulla siemenellä. Näihin peittäimiin voitaisiin soveltaa poikkeavaa testausaika- taulua. Tämä mahdol- listaisi sen, että levitysvälineiden testauksia voitaisiin porrastaa tarkoituksenmukaisemmin, mikä vapauttaisi levitysvälineiden testaa- jia keskittymään vaativampiin levitysvälineisiin.

Poikkeavan testausaika- taulun soveltaminen vähentäisi myös viljelijöihin kohdistuvaa hallin- nollista taakkaa. Koska levitysvälineen testauksesta peritään maksu, tämä vähentäisi myös toiminnasta aiheutuvia kustannuksia. Poikkeavista testausaika- tauluista huolimatta viljelijä voisi halutessaan testauttaa levitysvälineensä tarvittaessa. Testattu levitysväline toimii yleensä luotettavammin, jolloin mahdolliset väärinannostukset vähenevät ja viljelijän talous paranee. Testausvelvollisuuden osalta noudatettaisiin kuitenkin sitä koskevia perusaika- tauluja tai siitä poikkeavia aika- tauluja sen mukaan kuin riskien arvioinnin perusteella tarkemmin säädettäi- siin.

4 Asian valmistelu

Ehdotus on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä yhteistyössä Tukesin kanssa. Ehdo- tuksesta on pyydetty lausuntoa seuraavilta tahoilta: oikeusministeriö, sosiaali- ja ter- veysministeriö, ympäristöministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Turvallisuus- ja ke- mikaalivirasto (Tukes), Pro Agria Keskusten liitto, Maa- ja metsätaloustuottajain kes- kusliitto MTK ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund rf ja Ålands lands- kapsregering.

Edellä mainituista sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, ympäris- töministeriö, Tukes ja MTK ovat lausunnossaan ilmoittaneet, ettei niillä ole lausutta- vaa tai huomautettavaa ehdotusluonnoksesta. Oikeusministeriö on ilmoittanut lausun- nossaan pitävänsä ehdotettuja muutoksia tarpeellisina ja lakia selkeyttävinä. Ministe-

riö on ehdottanut jo voimassa olevan, 12 §:n 2 momenttiin sisältyvän testauksesta laadittavaa pöytäkirjaa ja testausmerkintää kokevan säännöksen muotoilun selkeyttämistä, ja harkittavaksi, voisiko ehdotuksessa käytetyn termin kasvinsuojeluruisku korvata esimerkiksi termillä kasvinsuojeluaineruisku. Lakiehdotuksen jatkovalmistelussa 12 §:n 2 momenttia on selkeytetty ehdotetulla tavalla. Sen sijaan termi kasvinsuojeluruisku on puitedirektiivissä käytetty termi, joka on jo myös vakiintunut käyttöön Suomessa. Tältä osin on täydennetty lakiehdotuksen perusteluja.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

12 §. *Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineet ja niiden testaus.* Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että ammattimaiseen kasvinsuojeluaineiden levitykseen saa käyttää vain levitysvälineitä, joiden asianmukainen toiminta on varmistettu säännöllisin väliajoin testaamalla. Testauksesta laadittavaa pöytäkirjaa ja hyväksymismerkintää koskevaa säännöstä selkeytettäisiin. Tarkemmista testausaikatauluista ja niistä vapauttamisesta säädettäisiin 14 §:ssä. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan pykälän sisältöä. Muilta osin pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevaa säännöstä.

12 a §. *Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden riskien arviointi.* Ehdotettu säännös vastaa voimassa olevan lain 14 §:n 1 ja 4 momentissa säädettyä. Säännökset levitysvälineiden riskien arvioinnista sisällytettäisiin lainsäädännön selkeyttämiseksi uuteen 12 a §:ään.

14 §. *Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden testausaikataulu ja testausta koskevat poikkeukset.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin testausta koskevasta pääsääntöisestä aikataulusta puitedirektiivin 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Voimassa olevasta laista puuttuu testausaikataulun tiukkeneminen vuodesta 2021. Tätä koskeva sääntely sisällytettäisiin 1 momenttiin. Ammattimaisessa käytössä olevat kasvinsuojeluaineiden levitysvälineet on testattava vähintään viiden vuoden välein vuoden 2020 loppuun saakka ja sen jälkeen vähintään kolmen vuoden välein. Puitedirektiivin 8 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan uusi levitysväline on testattava vähintään kerran viiden vuoden kuluessa sen hankkimisesta. Voimassa olevasta laista puuttuu vastaava säännös. Myös tätä koskeva säännös sisällytettäisiin ehdotettuun 1 momenttiin.

Ehdotetussa 2 momentissa säädettäisiin sisällöltään voimassa olevan lain 14 §:n 1 momentin mukaisesti, että riskien arvioinnin perusteella voitaisiin soveltaa 1 momentissa säädetystä poikkeavia testausaikatauluja kasvinsuojeluaineiden levitysvälineisiin, joita ei käytetä kasvinsuojeluaineiden ruiskuttamiseen, reppuruiskuihin ja muihin kasvinsuojeluaineiden kannettaviin levitysvälineisiin, sekä muihin kasvinsuojeluaineiden levitysvälineisiin, joiden käyttö on erittäin vähäistä.

Voimassa olevan lain 14 §:n 2 momentin mukaan poikkeavia testausaikatauluja ei voida soveltaa yli kolme metriä leveällä puomilla varustettuun levitysvälineeseen, eikä kylvölaitteisiin, junaan tai ilma-alukseen asennettuun levitysvälineeseen. Ehdotetussa 3 momentissa sääntelyä täsmennettäisiin kylvölaitteiden osalta levitysvälineille tehdyn riskien arvioinnin perusteella puitedirektiivin 8 artiklan 3 a alakohdan mukaiseksi ja vastaamaan muutoinkin puitedirektiivissä säädettyä.

Sääntelyn selkeyttämiseksi voimassa olevan pykälän 3 ja 4 momentin järjestys vaihdettaisiin. Ehdotetun 4 momentin mukaan tarkemmat säännökset kasvinsuojeluaineiden levitysvälineisiin sovellettavista testausaikatauluista annettaisiin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella nykyiseen tapaan. Voimassa olevaa valtuussäännöstä täsmennettäisiin siten, että erilaiset testausaikataulut sidottaisiin levitysvälineille tehtyyn riskien arviointiin.

Voimassa olevan lain 14 §:n 3 momentin mukaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voitaisiin säätää, että testauksesta vapautettaisiin sellainen levitysväline, jonka käyttö on erittäin vähäistä ja jonka käytöstä ei riskien arvioinnin perusteella arvioida aiheutuvan riskiä terveydelle tai ympäristölle. Ehdotetussa 5 momentissa sääntelyä täsmennettäisiin puitedirektiivin 8 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaiseksi. Ehdotetun säännöksen mukaan maa- ja met-

säätöministeriön asetuksella voitaisiin säätää, että testauksesta vapautettaisiin kannettavat kasvinsuojeluaineiden levitysvälineet ja reppuruiskut, jos niiden käytöstä ei ehdotetun 12 a §:n mukaisen riskien arvioinnin perusteella arvioitaisi aiheutuvan riskiä terveydelle tai ympäristölle.

Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan pykälän sisältöä.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ehdotettu laki sisältää asialliselta sisällöltään nykyisenlaiset asetuksenantovaltuudet, jotka koskevat:

- 1) 12 §:n 3 momentissa tarkoitettuja tarkempia säännöksiä kasvinsuojeluaineiden levitysvälineille asetettavista vaatimuksista, välineiden kunnossapidosta ja testauksesta sekä hyväksymismerkinnästä;
- 2) 12 a §:n 2 momentissa tarkoitettuja tarkempia säännöksiä kasvinsuojeluaineiden levitysvälineitä koskevasta riskien arvioinnista;
- 3) 14 §:n 4 momentissa tarkoitettuja tarkempia säännöksiä kasvinsuojeluaineiden levitysvälineisiin sovellettavista riskien arviointiin perustuvista testausaikatauluista;
- 4) 14 §:n 5 momentissa tarkoitettuja testauksesta vapautettavia kannettavia kasvinsuojeluaineiden levitysvälineitä ja reppuruiskuja, jos niiden käytöstä ei 12 a §:n mukaisen riskien arvioinnin perusteella arvioida aiheutuvan riskiä terveydelle tai ympäristölle.

Ehdotetun lain hyväksyminen aiheuttaisi pieniä sisällöllisiä muutostarpeita muutettujen säännösten nojalla annettuun maa- ja metsätalousministeriön asetukseen kasvinsuojeluaineiden levitysvälineille asetettavista vaatimuksista, levitysvälineiden testauksesta ja levitysvälineitä koskevasta riskien arvioinnista (341/2016). Muutokset aiheutuisivat edellä 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuista säännöksistä.

3 Voimaantulo

Lain on tarkoitus tulla voimaan niin pian kuin mahdollista.

Ehdotetulla lailla muutettujen säännösten nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus kasvinsuojeluaineiden levitysvälineille asetettavista vaatimuksista, levitysvälineiden testauksesta ja levitysvälineitä koskevasta riskien arvioinnista (341/2016) jäisi edelleen voimaan.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Perustuslain 20 §:n 1 momentin mukaan vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pykälän 2 momentin mukaan pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon. Mainitun perusoikeuden toteutumista edistävät voimassaolevaan lakiin jo sisältyvät säännökset kasvinsuojeluaineiden levitysvälineitä ja niiden kunnossapitoa koskevista vaatimuksista. Samoin perusoikeuden toteutumista edistävät laissa jo olevat säännökset levitysvälineitä koskevasta riskien arvioinnista ja välineiden toiminnan säännöllisestä testaamisesta. Näihin vaatimuksiin ei ehdoteta asiallisia sisällöllisiä muutoksia.

Perustuslain 80 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto ja ministeriö voivat antaa asetuksia perustuslaissa tai muussa laissa säädetyn valtuuden nojalla. Lailla on kuitenkin säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan. Ministeriö voidaan valtuuttaa antamaan asetuksia lähinnä teknisluonteisissa sekä yhteiskunnalliselta ja poliittiselta merkitykseltään vähäisissä asioissa. Valtuutuksen säätämiseen laissa on perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä kohdistettu vaatimuksia sääntelyn täsmällisyydestä ja tarkkuudesta (PeVL 19/2002 vp, PeVL 40/2002 vp). Lakiehdotus ei sisällä uusia asetuksenantovaltuuksia. Nykyisiä valtuuksia täsmennettäisiin joiltain osin muun muassa sitomalla valtuuksia levitysvälineille suoritettuun riskien arviointiin. Lakiehdotuksessa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella nykyiseen tapaan säädettäviksi ehdotetut tarkemmat säännökset ovat käytännössä luonteeltaan varsin teknisiä vaatimuksia, joilla ei ole laajaa poliittista tai yhteiskunnallista merkitystä.

Edellä mainituilla perusteilla katsotaan, että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kasvinsuojeluaineista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 12 ja 14 § sekä
lisätään lakiin uusi 12 a § seuraavasti:

12 §

Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineet ja niiden testaus

Kasvinsuojeluaineita saa levittää vain tähän tarkoitukseen sopivilla, hyväkuntoisilla ja turvallisilla välineillä. Levitysvälineet on puhdistettava käytön jälkeen.

Ammattimaiseen kasvinsuojeluaineiden levitykseen saa käyttää vain levitysvälineitä, joiden asianmukainen toiminta on varmistettu säännöllisin väliajoin testaamalla, jollei 14 §:n 5 momentista muuta johdu. Levitysvälineiden testaaja laatii testauksesta pöytäkirjan ja merkitsee hyväksyt levitysvälineet hyväksymismerkinnällä.

Tarkemmat säännökset kasvinsuojeluaineiden levitysvälineille asetettavista vaatimuksista, välineiden kunnossapidosta ja testauksesta sekä hyväksymismerkinnästä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

12 a §

Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden riskien arviointi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto arvioi kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden käytöstä aiheutuvat riskit ihmisten terveydelle ja ympäristölle. Riskien arviointiin sisältyy levitysvälineiden käytön laajuutta koskeva arviointi.

Tarkemmat säännökset kasvinsuojeluaineiden levitysvälineitä koskevasta riskien arvioinnista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

14 §

Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden testausaikataulu ja testausta koskevat poikkeukset

Ammattimaisessa käytössä olevat kasvinsuojeluaineiden levitysvälineet on testattava vähintään viiden vuoden välein vuoden 2020 loppuun saakka ja sen jälkeen vähintään kolmen vuoden välein. Uusi kasvinsuojeluaineiden levitysväline, joka täyttää koneiden turvallisuudelle asetetut vaatimukset, on testattava vähintään kerran viidessä vuodessa sen hankkimisesta.

Riskien arvioinnin perusteella voidaan soveltaa 1 momentista säädetystä poikkeavia testausaikatauluja:

- 1) kasvinsuojeluaineiden levitysvälineisiin, joita ei käytetä kasvinsuojeluaineiden ruiskuttamiseen;
- 2) reppuruiskuihin ja muihin kasvinsuojeluaineiden kannettaviin levitysvälineisiin;
- 3) muihin kasvinsuojeluaineiden levitysvälineisiin, joiden käyttö on erittäin vähäistä.

Poikkeavia testausaikatauluja ei voida kuitenkaan soveltaa junaan tai ilma-alukseen asennettuun kasvinsuojeluruiskuun eikä yli kolme metriä leveällä puomilla varustettuun kasvinsuojeluruiskuun, mukaan lukien kylölaitteisiin asennetut puomilla varustetut kasvinsuojeluruiskut.

Tarkemmat säännökset kasvinsuojeluaineen levitysvälineisiin sovellettavista testausaikatauluista annetaan riskien arvioinnin perusteella maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää, että testauksesta vapautetaan kannettavat kasvinsuojeluaineen levitysvälineet ja reppuruiskut, jos niiden käytöstä ei 12 a §:n mukaisen riskien arvioinnin perusteella arvioida aiheutuvan riskiä terveydelle tai ympäristölle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla muutettujen säännösten nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus kasvinsuojeluaineiden levitysvälineille asetettavista vaatimuksista, levitysvälineiden testauksesta ja levitysvälineitä koskevasta riskien arvioinnista (341/2016) jää edelleen voimaan.

Helsingissä 13 päivänä lokakuuta 2016

Pääministerin estyneenä ollessa, kunta- ja uudistusministeri

Anu Vehviläinen

Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen

Laki

kasvinsuojeluaineista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 12 ja 14 § sekä
lisätään lakiin uusi 12 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

12 §

Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineet

Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineet ja niiden testaus

Kasvinsuojeluaineita saa levittää vain tähän tarkoitukseen sopivilla, hyväkuntoisilla ja turvallisilla välineillä. Levitysvälineet on puhdistettava käytön jälkeen.

Ammattimaiseen kasvinsuojeluaineiden levitykseen saa käyttää vain levitysvälineitä, joiden asianmukainen toiminta on varmistettu viiden vuoden välein testaamalla, jollei 14 §:n 1 tai 2 momentista muuta johdu. Levitysvälineen testauksesta laaditaan pöytäkirja, ja hyväksytyt levitysvälineet merkitään hyväksymismerkinnällä.

Tarkemmat säännökset kasvinsuojeluaineiden levitysvälineille asetettavista vaatimuksista, välineiden kunnossapidosta ja testauksesta sekä hyväksymismerkinnästä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Kasvinsuojeluaineita saa levittää vain tähän tarkoitukseen sopivilla, hyväkuntoisilla ja turvallisilla välineillä. Levitysvälineet on puhdistettava käytön jälkeen.

Ammattimaiseen kasvinsuojeluaineiden levitykseen saa käyttää vain levitysvälineitä, joiden asianmukainen toiminta on varmistettu säännöllisin väliajoin testaamalla, jollei 14 §:n 5 momentista muuta johdu. Levitysvälineiden testaaaja laatii testauksesta pöytäkirjan ja merkitsee hyväksytyt levitysvälineet hyväksymismerkinnällä.

Tarkemmat säännökset kasvinsuojeluaineiden levitysvälineille asetettavista vaatimuksista, välineiden kunnossapidosta ja testauksesta sekä hyväksymismerkinnästä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

12 a §

Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden riskien arviointi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto arvioi kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden käytöstä aiheutuvat riskit ihmisten terveydelle ja ympäristölle. Riskien arviointiin sisältyy levitysvälineiden käytön laajuutta koskeva arviointi.

Tarkemmat säännökset kasvinsuojeluaineiden levitysvälineitä koskevasta riskien arvioinnista annetaan maa- ja metsätalousminis-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

terion asetuksella.

14 §

14 §

Testausta koskevat poikkeukset

**Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden
testausaikataulu ja testausta koskevat
poikkeukset**

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto arvioi kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden käytöstä aiheutuvat riskit ihmisten terveydelle ja ympäristölle. Riskien arviointiin sisältyy levitysvälineiden käytön laajuutta koskeva arviointi. Riskien arvioinnin perusteella voidaan soveltaa 12 §:n 2 momentissa säädetystä poikkeavia testausaikatauluja:

1) kasvinsuojeluaineiden levitysvälineisiin, joita ei käytetä kasvinsuojeluaineiden ruiskuttamiseen;

2) reppuruiskuihin ja muihin kasvinsuojeluaineiden kannettaviin levitysvälineisiin;

3) muihin kasvinsuojeluaineiden levitysvälineisiin, joiden käyttö on erittäin vähäistä.

Poikkeavia testausaikatauluja ei voida kuitenkaan soveltaa yli kolme metriä leveällä puomilla varustettuun levitysvälineeseen, eikä kylvölaitteisiin, junaan tai ilma-alukseen asennettuun levitysvälineeseen.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää, että testauksesta vapautetaan sellaiset levitysvälineet, joiden käyttö on erittäin vähäistä ja joiden käytöstä ei 1 momentin mukaisen riskien arvioinnin perusteella arvioida aiheutuvan riskiä terveydelle tai ympäristölle.

Tarkemmat säännökset kasvinsuojeluaineiden levitysvälineitä koskevasta riskien arvioinnista sekä säännökset eri välineisiin sovellettavista 1 momentissa tarkoitetuista testausaikatauluista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Ammattimaisessa käytössä olevat kasvinsuojeluaineiden levitysvälineet on testattava vähintään viiden vuoden välein vuoden 2020 loppuun saakka ja sen jälkeen vähintään kolmen vuoden välein. Uusi kasvinsuojeluaineiden levitysväline, joka täyttää koneiden turvallisuudelle asetetut vaatimukset, on testattava vähintään kerran viidessä vuodessa sen hankkimisesta.

Riskien arvioinnin perusteella voidaan soveltaa 1 momentissa säädetystä poikkeavia testausaikatauluja:

1) kasvinsuojeluaineiden levitysvälineisiin, joita ei käytetä kasvinsuojeluaineiden ruiskuttamiseen;

2) reppuruiskuihin ja muihin kasvinsuojeluaineiden kannettaviin levitysvälineisiin;

3) muihin kasvinsuojeluaineiden levitysvälineisiin, joiden käyttö on erittäin vähäistä.

Poikkeavia testausaikatauluja ei voida kuitenkaan soveltaa junaan tai ilma-alukseen asennettuun kasvinsuojeluruiskuun eikä yli kolme metriä leveällä puomilla varustettuun kasvinsuojeluruiskuun, mukaan lukien kylvölaitteisiin asennetut puomilla varustetut kasvinsuojeluruiskut.

Tarkemmat säännökset kasvinsuojeluaineiden levitysvälineisiin sovellettavista testausaikatauluista annetaan riskien arvioinnin perusteella maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää, että testauksesta vapautetaan kannettavat kasvinsuojeluaineiden levitysvälineet ja reppuruiskut, jos niiden käytöstä ei 12 a §:n mukaisen riskien arvioinnin perusteella arvioida aiheutuvan riskiä terveydelle tai ympäristölle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Tällä lailla muutettujen säännösten nojalla

HE 192/2016 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus kasvinsuojeluaineiden levitysvälineille asetettavista vaatimuksista, levitysvälineiden testauksesta ja levitysvälineitä koskevasta riskien arvioinnista (341/2016) jää edelleen voimaan.
